

Södertörns högskola | Institutionen för Kultur och lärande
Kandidatuppsats 15 hp | Genusvetenskap | vårterminen 2013

Önskvärda positioner och skamstrategier

– En kvalitativ intervjuanalys om hur kön görs och används i BDSM

Av: Anna Bergengren
Handledare: Erika Lundell

Abstract

In this essay, I interview six users from the website darkside.se, which is an internet community for BDSM practitioners. I'm using Judith Butlers theorys about performativity and heteronormativity, Gayle Rubins model the charmed circle; of which sexualities is regarded as approved and which is not, and Fanny Ambjörnssons explanation of queer theory. With the interviews as my material, I investigate how sex and gender is produced and used in BDSM and at Darkside. I discuss trans, heteronormativity, sexism and hierarchies of power related to sex and gender, in BDSM and at Darkside. I discover that most of my informants is experiencing different kinds of trouble or anxiety concerning their sexual practices in relation to sex and gender, and I examine which different strategies my informants are using to handle this complexes of problems.

Nyckelord

BDSM, SM, Darkside, Internet, community, performativitet, kön, skam, sexualitet, strategier

Innehållsförteckning:

Teori

1. Inledning ... s. 1
2. Disposition ... s. 2
3. Syfte och frågeställningar ... s. 3
4. Teori och begrepp... s. 3
 - Judith Butler och genusperformativitet... s. 3*
 - Gayle Rubin och sexuella värdehierarkier... s. 4*
 - Begrepp ... s. 4*
5. Metod ... s. 5
 - Insamlingsmetod: kvalitativa intervjuer ... s. 5*
 - Analysmetod: innehållsanalys ... s. 6*
6. Reflektioner kring anonymitet ... s. 6
7. Tidigare forskning ... s. 7

Analys

8. Urval ... s. 9

Del 1: Kön i BDSM och på Darkside

9. Kön och BDSM ... s. 11
 - "Något som han aldrig annars skulle ha på sig" – Om trans som sexuell praktik inom BDSM ... s. 11*
 - "De är inte riktiga män" – Om förlorad maskulinitet som följd av undergivenhet ... s. 13*
 - "Ska han vara kinky ska han i alla fall vara dominant" – Om önskvärda positioner inom BDSM ... s. 13*
10. Kön på Darkside ... s. 15
 - "Så gör inte lydiga flickor" – Om sexism på Darkside ... s. 15*
 - "Bättre, eller mer ok, än andra" – Om hierarkier på Darkside ... s. 16*
 - "Det är betydligt färre som vill ha en transkille" – Om heteronormen på Darkside ... s. 17*

Del 2: Problematik och strategier

11. BDSM och skam ... s. 19
 - "På något vis skäms man lite" – Om skam som följd av en normbrytande sexualitet ... s. 19*
12. Strategier ... s. 20
 - "Jag har faktiskt valt det här själv" – Om individens frihet som strategi ... s. 20*
 - "Det går lite emot att jag även vill kedja fast dem" – Om "safe space" som strategi ... s. 22*
 - "Framför allt kvinnor och transpersoner" – Om queerfeminism som strategi ... s. 24*
13. Sammanfattning och resultat ... s. 25
14. Vidare forskning ... s. 27
15. Avslutning ... s. 27

Teori

1. Inledning

Våren 2013 hamnade jag i en diskussion på Internet om en vid första anblicken ganska oansenlig reklambild. Annonseren kom från en telefontjänst som erbjöd sina kunder att ringa och prata med potentiella sexpartners, och bilden föreställde en naken kvinna med ögonbindel, liggande under en man. Denna bild publicerades på instagramkontot ”Kvinnohat”¹, och meningsskiljaktigheterna i diskussionen bestod i om detta verkligen kunde klassas som kvinnohat eller inte. Visade bilden en kvinna som fråntagits sin syn och enbart fanns där för att betraktas av män? Eller var ögonbindeln en symbol för en sexuell praktik, på gränsen till normbrytande, som personer av alla kön kan ägna sig åt och njuta av? Till slut utmynnade debatten i ett samtal om BDSM och feminism, och huruvida dessa två kan kombineras eller ej. Detta är en intressant diskussion som enligt min erfarenhet ofta uppkommer då man diskuterar BDSM och kön, som därmed är min första utgångspunkt till denna uppsats.

Min andra utgångspunkt är internetcommunityt Darkside.se. Jag har själv varit medlem där i flera år, och sidan är en samlingsplats för fetischister, BDSM-utövare och andra med sexuella intressen eller identiteter som ofta ses som alternativa och gränsöverskridande. Det har slagit mig hur ovanligt det är att så många människor av olika ålder, kön, och bakgrund möts i gemensamma intressen. Sidan är till för möten, diskussioner och samtal mellan likasinnade, och av vissa används den till att hitta sexpartners eller till och med livskamrater.

Darksides användare består av en mängd olika människor med en mängd olika sexuella intressen. Där finns fetischister, exhibitionister, voyeurister, och jag har genom Darkside både fått större kännedom om, och förståelse för, andra människors sexualitet och hur olika den kan se ut. Dock är det BDSM som jag kommer att koncentrera mig på i den här uppsatsen. Förkortningen BDSM står för bondage/disciplin, dominans/underkastelse samt sadomasochism. Bondage innebär förenklat att binda fast eller bli fastbunden av en annan person, disciplin innefattar lydnad, regler, bestraffningar och belöningar. Dominans och underkastelse handlar om överenskomna maktförskjutningar där en person bestämmer över en annan, och sadism och masochism innebär att finna njutning i att tillfoga respektive ta emot

¹ Instagram är ett elektroniskt fotoalbum på Internet som oftast används av privatpersoner, men även av organisationer som ”Kvinnohat”, som publicerar bilder för att höja medvetenheten kring ojämställdhet och för att informera om feministiska och genusvetenskapliga teorier. För att se dessa

smärta, vilket ofta sammanfattas till sadomasochism.²

En undergiven eller dominant position inom BDSM kan vara av olika betydelse för olika utövare. Vissa ser sin position som en essentiell del av deras person, medan andra betraktar den som en roll att gå in i, som en del av en lek. Det finns många som har med sig sin undergivna eller dominanta sida i vardagen och som anser att den utgör något grundläggande och självklart i deras personlighet, medan andra antar sin roll endast inom de bestämda gränserna för en BDSM-session, kanske till och med som en kontrast mot hur man brukar bete sig till vardags. Det är framförallt relationen dominant – undergiven som jag kommer att undersöka. Jag har länge fascinerats av hur något som är påhittat, på lek, kan kännas så verkligt och allvarligt, och samtidigt så tryggt, säkert och givande. Med ovan nämnda debatt om kvinnohat i åtanke inser jag dock att BDSM aldrig är helt oproblematiskt. BDSM är omdiskuterat, och inte alltid utan anledning. Det är ett känsligt, och på sätt och vis problematiskt område. Lika länge som jag har fascinerats av BDSM, lika länge har jag fört en diskussion med mig själv och med andra om hur dessa praktiker går att kombinera med feminism och idén om att kön är konstruerat. Därför blir detta en uppsats om relationen mellan BDSM och kön; jag vill höra fler röster tala om detta. Darkside har över 50 000 medlemmar och jag har naturligtvis inte tid att fråga alla, men åtminstone några av dem: Vad spelar kön för roll?

2. Disposition

Jag kommer nu att fortsätta uppsatsens teoretiska del med att redogöra för mitt syfte och mina frågeställningar, samt de teorier och begrepp som är nödvändiga för att både skriva och förstå uppsatsen. Därefter går jag igenom mina metoder; både min metod för att samla in material, och den analysmetod som jag använder för att undersöka materialet. Därpå följer en reflektion över hur jag förhåller mig till mina informanter och deras anonymitet i uppsatsen, för att sedan avsluta teorikapitlet med en genomgång av det forskningsfält inom vilket jag själv nu verkar.

Därpå följer analysdelen, där jag kommer att börja med att beskriva urvalsprocessen samt presentera mina informanter. Detta följt av själva analysen, indelad i två avsnitt. Det första är i huvudsak ute efter att besvara de frågeställningar som följer uppsatsens syfte. Analysens andra del är en fördjupning i vissa teman som blivit tydliga under intervjuerna. Jag avslutar

² Källa: <http://www.bdsmsthlm.se/bdsm/>

analysdelen, och därmed uppsatsen, med en sammanfattning av min analys och mina resultat, följt av några reflektioner över hur jag skulle kunna gå vidare inom forskningsfältet med denna uppsats som utgångspunkt, och sist av allt en kort avslutande, mer personlig, text.

3. Syfte och frågeställningar

Mitt syfte med denna uppsats är att genom kvalitativa intervjuer med Darksides medlemmar undersöka vilken roll kön spelar i BDSM och på Darkside för informanterna. Hur görs och används kön? Vilka betydelser tillskrivs kön i informanternas sexuella preferenser och praktiker? Hur reflekterar informanterna själva över vilken betydelse kön har i utövandet av BDSM?

4. Teori och begrepp

Judith Butler och genusperformativitet

För att undersöka sambandet mellan kön, BDSM och Darkside använder jag mig av Judith Butlers teorier kring genusperformativitet³. Butler menar att vi snarare *gör* kön och genus genom handlingar, än att vi *är* våra kön eller genus. Det finns ingen essentiell kärna av feminint eller maskulint inom oss, utan vi gör våra kön genom att vi oavbrutet utför en serie handlingar som förväntas av det kön vi identifierar oss med eller passerar som (Butler 2007:21 ff.).

Med dragqueens som exempel menar Butler vidare att genus kan göras av ”fel” person; det kan lika gärna vara en person med en maskulint kodad kropp som upprepar de rörelser och utför den akt som förväntas av en kvinna, eller tvärtom. Dock innebär inte detta att vårt genus är något vi kan välja bort eller ”ta av oss” som ett plagg som man kan hänga av sig. Tvärtom är genus snarare trögrörligt än föränderligt (Butler 2007:214 ff.).

Dessa teoretiska utgångspunkter är användbara för mig eftersom jag dels undersöker hur kön görs inom BDSM, och dels eftersom även en dominant eller en undergiven position i BDSM-sammanhang även det kan ses som ett slags roll eller skådespel; en akt som man utför.

Jag har i enighet med Butlers linje en konstruktivistisk utgångspunkt i min analys. Butler sätter till exempel ingen tydlig gräns mellan ”kön”, som ofta används för att benämna det kroppsliga, biologiska könet, och ”genus” som ofta används för att beskriva det konstruerade,

³ Jag utgår från Butlers böcker *Genustrubbel* (2007) och *Bodies that matter* (2011), men jag använder mig även av antologin *Könet brinner!* (2005) där Tiina Rosenberg samlat olika texter av Butler.

sociala könet. Hon menar att hela idén om två stycken kön som sedan tilldelas feminina eller maskulina egenskaper är lika konstruerad som genusrollerna (Butler 2007:59 f.). Därför har jag valt att i uppsatsen enbart använda ordet ”kön” för att beteckna könstillhörighet, ”kön” innefattar här alltså även det som ofta hamnar under kategorin ”genus”. Undantag från detta sker vid de tillfällen då jag refererar till en teori eller teoretiker som själv använder ”genus”, eller då någon av mina informanter använder ordet.⁴

Butler använder begreppet ”heteronormen” för att benämna hur vi luras att tro att heterosexualiteten är den naturliga och självklara sexualiteten, medan det i själva verket inte finns en typ av sexualitet som är den enda självklara (Butler 2011:58). Jag talar även om ”normer” i uppsatsen, eller ”normen” i ett specifikt sammanhang. Det som åsyftas är då hur denna typ av föreställda självklarhet finns kring vad som anses normalt och inte, även när det gäller annat än just heterosexualitet.

Gayle Rubin och sexuella värdehierarkier

Även om jag främst använder Butlers teorier som grund för min studie, har jag också nytta av Gayle Rubins modell över sexuella hierarkier som publicerades 1984 i artikeln ”Thinking sex”. Modellen utgörs av två cirklar; en inre, som innehåller de sexuella praktiker som av samhället ses som bra, naturliga och godkända; en yttre, som innehåller sexuella praktiker som ses som dåliga, onaturliga och förbjudna (Rubin 1984:13). Eftersom BDSM, i modellen under betäckningen ”SM”, finns med i denna yttre cirkel (Rubin 1984:13), är teorin användbar för min analys. Vid ett fåtal tillfällen kommer jag även att referera till Fanny Ambjörnssons bok *Vad är queer?*(2006) för att förklara vissa grundläggande tankegångar inom queerteorin som även har kopplingar till Rubins ståndpunkter.

Begrepp

Jag använder mig av vissa begrepp genom analysen, vilka jag förklarar nedan. Dessa är begrepp som inte nödvändigtvis är akademiska, men som kräver en förklaring eftersom de kan användas, och används, på en mängd olika sätt. Jag förklarar här kort hur jag själv kommer att använda dem. Övriga teoretiska och BDSM-relaterade begrepp som dyker upp efter hand i analysen förklaras i notform när så krävs.

I BDSM-sammanhang talar man om positionerna *dominant*, *undergiven* och *switch*. Dessa roller intas när två eller flera personer i samförstånd skapar en maktförskjutning. Den som,

⁴ Idén till detta sätt att använda ”kön” och ”genus” har jag lånat ur Karin Milles avhandling *Kvinnor och män i ett möte – En samtalsanalytisk studie av interna arbetsmöten* (Milles 2003:11 f.).

mer eller mindre tillfälligt, har makten över den eller de andra är *dominant*, och den som underkastar sig andra personer är *undergiven*. *Switch* är benämningen på någon som växlar mellan de två positionerna⁵. Vissa utövare ser på sin roll som tillfällig, och endast närvarande under den tid man utövar BDSM, andra ser den som en del av sin personlighet eller identitet.

I analysen skiljer jag på begreppen sexuell *preferens* och sexuell *praktik*. Med *preferens* syftar jag på ett intresse för en viss sexuell handling, som dock inte nödvändigtvis utförs av personen som säger sig ha detta intresse. Med *praktik* menar jag själva den handling eller de handlingar som utgör utövandet av preferensen. Något som anges som en persons sexuella preferens behöver därmed inte nödvändigtvis ageras ut som sexuell praktik, men kan vara nog så viktig för analysen. I de fall gränsen mellan preferens och praktik är oklar eller okänd kommer jag att använda det vidare begreppet *sexualitet*, som en sammanfattning av de två skilda benämningarna.

Genom analysen är jag uppmärksam på hur informanterna själva beskriver sin relation till BDSM. En del BDSM-utövare ser på sin sexualitet som en del av deras identitet, medan andra sätter en tydlig gräns mellan sin sexualitet och det som sker utanför BDSM-världen. Vissa BDSM-utövare beskriver sin sexualitet som en *läggning*, på samma sätt som exempelvis hetero- eller homosexualitet, och i sådana fall så använder jag just begreppet *läggning*. Andra talar om sin sexualitet i termer av att de *leker*, BDSM-utövandet sker endast vid vissa bestämda tillfällen, och i dessa fall så använder jag begreppet *lek*. Jag utgår alltså ifrån hur mina informanter själva talar om BDSM, och tillämpar det språk informanterna själva använder när jag återger och analyserar de berättelser jag får ta del av.

5. Metod

Insamlingsmetod: kvalitativa intervjuer

Kvalitativa intervjuer är en insamlingsmetod där man koncentrerar sig på några utvalda personers berättelser, i motsats till kvantitativa metoder där man samlar in material från större grupper av människor och sammanställer resultaten till exempelvis statistik. Resultatet av den kvalitativa intervjun är ett tydliggörande av just dessa personers berättelser, utan att man påstår att informationen är allmängiltig för större grupper av människor eller nödvändigtvis kan användas statistiskt (Kvale & Brinkmann 2009:17, 43 ff.).

⁵ Begreppen finns förklarade på RFSU:s hemsida: <http://www.rfsu.se/sv/Sex--relationer/Sexteknik-och-praktik/BDSM/> och på BDSM Community Stockholms hemsida: <http://www.bdsmsthlm.se/bdsm/ordlista/>

Som undersökningsmetod använder jag mig alltså av kvalitativa intervjuer med ett urval av Darkside's medlemmar. Jag intervjuar sex personer med olika kön, läggning, ålder och sexuella preferenser. Jag har valt informanter som skiljer sig åt inom dessa kategorier för att visa på mångfalden och variationen bland de olika sexuella intressen som finns på Darkside. För att detta ska bli tydligt behöver jag fler personer än exempelvis bara två stycken där den ena är man och den andra är kvinna, eller där den ena är dominant och den andra är undergiven. I ett sådant fall kan de två lätt uppfattas som varandras motpoler och att det inte existerar någonting däremellan, och jag vill hävda att fallet är mycket mer komplicerat och mångfacetterat än så.

För både min och informanternas skull så genomförs intervjuerna per chatt. Många på Darkside vill vara anonyma och kan eventuellt skrämmas bort av tanken på ett personligt möte ute i den verkliga världen⁶. Trots att det säkerligen finns många som skulle ställa upp på en intervju ansikte mot ansikte, så består denna grupp, enligt mina egna erfarenheter av Darkside, till stor del av yngre människor som är öppna med sin sexualitet, och mitt urval blir då mer ensidigt än om jag får ta del av både äldre och yngre människors berättelser.

Enligt Kvale och Brinkmann är just det faktum att informanten oftare känner sig bekväm med att berätta om privata och intima delar av sitt liv, en av fördelarna med chatt-intervjun. En nackdel med detta intervjuformat är att aspekter som kroppsspråk, blickar, ansiktsuttryck och tystnader inte kommuniceras mellan mig och informanten, och därför inte heller syns i materialet (Kvale & Brinkmann 2009:165). Jag anser dock att intervjuer över Internet lämpar sig väl för min studie, eftersom den till stor del bygger på informanternas användande av just ett Internetcommunity, och chatten fungerar på så vis som en förlängning av min första kontakt med informanterna via Darkside.

Analysmetod: innehållsanalys

Som metod för att bearbeta mitt insamlade material använder jag mig av innehållsanalys. Innehållsanalys är en av de vanligaste analysmetoderna, och går ut på att leta efter och analysera mönster, samband, likheter och skillnader i materialet (Larsen 2009:101 f.). Jag går tillväga på följande sätt: Efter att jag samlat in mitt material i form av intervjuer så kodar jag materialet på ett sätt som gör att jag enkelt kan se vilka delar av de olika intervjuerna som kan vävas samman med varandra i analysen, vilka delar som liknar varandra och vilka som skiljer sig åt. Kanske har två helt skilda informanter liknande berättelser om ungefär samma

⁶ Mer om detta i kapitel 6. **Reflektioner** kring anonymitet, sidan 6.

händelser. Eller kanske har två informanter som till en början tycks likna varandra helt olika uppfattning om samma fenomen. Därefter sorterar jag mitt material i kategorier utefter de olika teman jag hittar, för att sedan analysera varje kategori med hjälp av teorilitteraturen.

6. Reflektioner kring anonymitet

När det gäller kvalitativa intervjuer är informanternas anonymitet alltid en viktig diskussion. Många av Darksides medlemmar vill vara diskreta och anonyma med sin aktivitet på sidan, antingen på grund av att de vill hålla sin sexuella praktik hemlig och inte tycker att den angår någon annan, eller på grund av att de har partners som inte känner till, eller skulle acceptera, deras sexuella aktiviteter utanför relationen. Därför är jag i min dialog med informanterna tydlig med att deras anonymitet är garanterad, och jag är öppen för en diskussion med informanterna om hur pass anonyma de är även inför mig. Naturligtvis är alla informanters namn fingerade i uppsatsen, men eftersom många Darkside-användare värnar så pass mycket om sin anonymitet på sidan, så har jag även gett informanterna möjligheten att inte heller delge sina kontaktuppgifter med mig. Detta kommer leda till svårigheter om jag någon gång vill kontakta informanterna, till exempel om uppsatsen kommer att publiceras någon annanstans i framtiden, vilket jag också har varit tydlig med inför varje intervju. Det enda jag känner till utöver intervjumaterialet är den information som står på informanternas Darkside-sida, vilken i många fall är väldigt sparsam, samt de mailadresser som informanterna använder för att chatta med mig, vilka lätt kan raderas av intervjupersonerna efter intervjun om så önskas.

För att kunna kontakta Darksides medlemmar och se deras presentationssidor måste man vara medlem på sidan. Jag har själv varit medlem på Darkside i flera år, och inför kontaktandet av tilltänkta intervjupersoner har jag stått inför valet att antingen använda mitt personliga konto för att framföra dessa förfrågningar, eller att starta ett nytt konto enbart i detta syfte. Eftersom jag själv är medlem på Darkside så intar jag en hybrid position där jag som forskare själv är delaktig i, och har erfarenhet av, det fält jag ska studera. Dina Avrahami har skrivit om detta i sin avhandling *Vi dansar inte på bordet – lesbiska invandrarkvinnor i Sverige: Stigmatisering och stolthet* (2007), där hon diskuterar de två doktrinerna ”insider” och ”outsider”. Som ”insider” har jag å ena sidan större förståelse för, och insikt i, det område jag ska studera. Som ”outsider” har jag å andra sidan större möjlighet att hålla mig neutral inför ämnet. Avrahami menar dock att poängen inte är att avgöra vilken av dessa två skolor som har rätt, utan att vi måste var medveten om båda riktningarna, och vara reflexiva inför de

möjligheter och begränsningar som de båda innebär (Avrahami 2007:31). Ett nytt, anonymt Darkside-konto kan å ena sidan framstå som mer professionellt, och informanterna får då ingen vidare information om mig utifrån vilken de kan bilda sina egna uppfattningar om vem jag är som person. Förutfattade meningar om mig som forskare är något som kan leda till att mina frågor besvaras annorlunda än vad de annars skulle ha gjort. Å andra sidan kan ett tomt, anonymt konto verka avskräckande, samtidigt som användarna får mer förtroende för mig om de ser att jag själv är en aktiv BDSM-utövare och ”en av dem”. Eftersom förtroende och delaktighet är viktiga aspekter av min relation till informanterna har jag till slut valt att använda min egen personliga profil för att ta kontakt med tilltänkta informanter.

7. Tidigare forskning

När det gäller det nordiska forskningsfältet om BDSM finns boken *Pervers? Om sex utöver det vanliga* (2006) av Anna Bäsén, en bok som med utgångspunkt i psykologin tar upp och förklarar mer ovanliga sexualiteter; allt från sadism och masochism till pedofili. Detta är dock en bok som snarare gränsar till folkbildningsfältet än till det akademiska.

Many faces of sadomasochistic sex (2009) är en doktorsavhandling av Niklas M. Nordling. Den är skriven på engelska och utgår från kvantitativa undersökningar av ett par hundra medlemmar av sadomasochistiska sällskap i Finland. Avhandlingen undersöker bland annat vilka sexuella praktiker medlemmarna ägnar sig åt, samt hur ofta sadomasochism kan kopplas till övergrepp i utövarnas barndom. Denna avhandling ligger långt ifrån mitt eget arbetssätt eftersom Nordling arbetar kvantitativt och jag kvalitativt, hans avhandling utgör dock en bra grund för modern forskning om BDSM och kan vara användbar om man har intresse av att undersöka hur BDSM-världen ser ut i siffror.

Internationellt finns det mycket mer forskning på ämnet BDSM, jag har därför varit tvungen att göra ett mer noggrant urval. Jag har sökt efter material som behandlar antingen både BDSM och internet, eller både BDSM och kön. Ett exempel ur den första kategorin är boken *Queer online: media technology & sexuality* (2007) av Kate O’Riordan och David J. Phillips, som handlar om queera, icke-heterosexuella och sadomasochistiska sexuella relationer på nätet.

Ett av de, för min uppsats, viktigaste verken jag hittat är dock Margot Weiss etnografiska studie *Techniques of pleasure – BDSM and the circuits of sexuality* (2011). Weiss har intervjuat och studerat medlemmar ur BDSM-klubbar i San Francisco, och en av hennes huvudfrågor är ifall det verkligen, som så många hävdar, är möjligt att sätta en tydlig gräns

mellan BDSM-världen och den ”verkliga” världen utanför, och därmed göra BDSM-världen till ett slutet och säkert rum, innehållande andra regler än utanför. Särskilt det kapitel som handlar om makt, politik, kön och feminism, liknar det jag själv skriver om, och jag använder mig därför av Margot Weiss bok som referenslitteratur när jag gör min egen analys.

Till sist så finns ytterligare en svensk avhandling av intresse; Anna Johanssons *Självskada: en etnologisk studie av mening och identitet i berättelser om skärande* (2010). Johansson behandlar inte samma ämne som jag i sin avhandling, däremot liknar våra insamlingsmetoder varandra. Även Johansson har, av liknande anledningar som jag, använt sig av chattintervjuer som insamlingsmetod för sin studie. Precis som i denna uppsats söks informanterna upp på internet, och många av dem har goda skäl att vilja vara anonyma: dels eftersom ämnet är känsligt för många, och dels eftersom vissa helt enkelt känner sig tryggare med att bli intervjuade i egenskap av en anonym person bakom en datorskärm.

Analys

8. Urval

I detta avsnitt kommer jag att presentera hur urvalsprocessen har gått till, det vill säga hur jag har sökt upp, valt och intervjuat mina informanter.

Till att börja med skrev jag ett utskick med förfrågan om intervju, samt all nödvändig information om anonymitet, vad uppsatsen kommer att handla om och liknande⁷. Jag var också noga med att påpeka att jag inte var ute efter att ”granska” BDSM-världen i egenskap av utomstående, utan hänvisade till min egen Darkside-sida som en bekräftelse på att jag själv är intresserad av och insatt i ämnet.

Denna förfrågan skickades sedan ut till en Darksideanvändare om dagen, eftersom sidans spam-förbjud gjorde det omöjligt att skicka samma text till flera användare samtidigt. Jag sökte upp mina tilltänkta informanter genom att använda Darksides sökfunktion, där man kan fylla i allt från kön, ålder och sexuell läggning, till önskade sexuella preferenser. Jag valde att söka efter folk som hade ett starkt intresse för att vara antingen i top- eller bottomroll (dominant eller undergiven), eller både och (switch), och jag varierade mina sökningar mellan att leta efter personer som identifierar sig som kvinnor, män, eller som andra könsidentiteter

⁷ Se bilaga 1.

och personer som identifierar sig som homo-, bi-, heterosexuella eller som någon annan sexuell läggning. Jag försökte också välja ut användare i många olika åldrar. Målet var att kunna intervjua fem personer med olika ålder, sexualitet och könsidentiteter för att få en så stor diversitet bland informanterna som möjligt. Jag valde också personer som dels verkade vara benägna att söka kontakt, vilket jag tyckte mig se genom att de hade utförliga presentationssidor med mycket text, och dels som verkade vara aktiva på Darkside ofta, vilket jag kontrollerade genom att se till att de varit inloggade någon gång under de senaste dagarna.

Utöver mailutskicket skrev jag även en kort text på min presentationssida, om att jag letade intervjupersoner till en C-uppsats om BDSM och att mina besökare var välkomna att skicka ett mail om de var intresserade av att delta, eller ville veta mer.

Inför intervjuerna skrev jag ner endast ett fåtal frågor att ha som utgångspunkt. Jag ville att intervjuerna skulle föras som samtal, och att informanterna själva skulle få leda in detta samtal på de ämnen de själva kände var intressanta och relevanta. Den första frågan bestod av att helt enkelt be informanten att berätta fritt om sin relation till BDSM, och därefter återkoppla till, och fråga vidare om, allt under intervjuens gång som hade kopplingar till kön. Därefter bad jag på samma sätt informanten att berätta om sin relation till Darkside och hur hen använder sidan, och på samma sätt här göra återkopplingar och ställa följdfrågor till alla svar som berörde kön i någon form. Jag hade även ytterligare några frågor om kön och BDSM som jag använde i de fall informanterna inte själva ledde in konversationen på detta. Dessa frågor utgick från varje informants egen könsmissiga och sexuella identifikation, och gick ut på att undersöka hur stor betydelse dessa aspekter hade för respektive informants sexuella praktiker.

I slutändan landade jag på sex intervjupersoner, eftersom två av dem svarade på mitt mail i princip samtidigt och min åsikt var att bådas erfarenheter var viktiga för mitt material. Fyra av dessa sex var användare som blivit kontaktade av mig och svarat, två av dem tog själva kontakt med mig efter att ha läst texten på min presentationssida. Jag är nöjd med diversiteten vad gäller könsidentitet och sexuella preferenser, däremot visade det sig vara svårt att få personer av varierande ålder att ställa upp på intervjuer. Mina informanter är alla mellan 22 och 30 år gamla, därmed ligger de strax under den genomsnittliga åldern för en darksidemedlem, som är 31 år⁸.

Jag kommer nedan att presentera mina sex intervjupersoner, för att därefter påbörja analysen efter en kort genomgång av dess upplägg.

⁸ Den vanligast förekommande åldersgruppen på Darkside är dock 18-21 år.

Mina informanter är:

Hanna, som är 28 år och identifierar sig som kvinna, heterosexuell och undergiven

Thomas, som är 23 år och identifierar sig som man, homosexuell och dominant

Viktor, som är 25 år och identifierar sig som man, heterosexuell och dominant

Miranda, som är 22 år och identifierar sig som kvinna, pansexuell⁹ och switch men huvudsakligen dominant

Johan, som är 30 år och identifierar sig som man, heterosexuell och undergiven

Hugo, som är 28 år och identifierar sig som transsexuell man, bisexuell och switch¹⁰

Analysen består av två stora delar. I den första undersöker jag vad kön har för betydelse i BDSM i allmänhet och på Darkside. Analysens andra del fokuserar på den problematik som informanterna upplever finns kring BDSM och vilka strategier informanterna använder för att komma runt denna.

Del 1: Kön i BDSM och på Darkside

I denna första del av analysen kommer jag att inrikta mig på vad mina informanter upplever att kön spelar för roll i BDSM. Vilka betydelser tillskriver informanterna kön? Hur används kön i informanternas sexuella praktiker? Hur görs kön inom BDSM-världen? Jag kommer att undersöka detta i olika avsnitt; ett som behandlar trans som sexuell praktik inom BDSM, ett om förlorad maskulinitet till följd av sexuell undergivenhet, och ett som undersöker vilka positioner som är mest önskvärda inom BDSM. Därefter övergår jag till att undersöka mina frågeställningar specifikt på Darkside, här indelat i tre avsnitt om sexism, hierarkier respektive heteronormativitet på Darkside.

9. Kön och BDSM

I detta avsnitt kommer jag med utgångspunkt i ett samtal om trans inom BDSM att undersöka

⁹ Informanten själv definierar detta begrepp som att hon attraheras av individer och att könet är oviktigt.

¹⁰ Informanten påpekar att han ser benämningarna ”man”, ”bisexuell” och ”switch” som förenklingar eftersom han personligen inte tror på en modell med två motsatta kön.

vad som händer med maskulinitet och femininitet när en kropp i BDSM-sammanhang intar en annan position än den könsmässigt förväntade. Detta leder till en mer specifik diskussion om förlorad maskulinitet, som jag sedan kommer att utvidga till en undersökning av vilka BDSM-roller i kombination med könsidentitet som uppfattas som de mest önskvärda¹¹.

”Något som han aldrig annars skulle ha på sig” – Om trans som sexuell praktik inom BDSM

När jag intervjuar en av informanterna, Thomas, kommer vi in på så kallad ”påtvingad trans”¹². Detta innebär att en dominant person i BDSM-sammanhang ”tvingar” en undergiven person att bära det motsatta könets kläder, det vill säga feminint kodade kläder om den undergivna identifierar sig som man eller tvärtom.

Thomas förtydligar att påtvingad trans inte är något han sysslar med ofta, men att det händer ibland. Samtalet rör sig om vad Thomas föredrar för typ av personer att ”leka med”, som han själv kallar det, och han berättar att han föredrar män som ”ser feminina ut”, men att han på senare tid även kan uppskatta män med mer maskulint kodade drag, som är fysiskt större än han själv. Det är då Thomas nämner att han vid vissa tillfällen uppskattar att ”förnedra honom [den maskulina sexpartnern] med kvinnokläder”.

Butler har skrivit om drag och menar att dragshowen både bevisar att genus är performativt, och att drag avslöjar kön som en konstruktion i sig genom att visa på sin egen tillfällighet. Sminket, kläderna, rörelserna, allt visar sig gå att *göra* oavsett biologiskt kön. Genus är rörligt, om än trögrörligt, och det handlar alltså om handlingar snarare än fasta identiteter (Butler 2007:216), vilket jag ska återkomma till strax.

Akten att män klär sig i kvinnokläder och uppträder, så kallade dragqueens, har genom historien blivit kritiserat av feminister för att vara femininitetsföraktande. Man gör en parodi på det kvinnliga genuset, och överdriver rörelser, tal och kläder, tills det blir roligt och löjligt (Butler 2007:215). När jag frågar vidare vad Thomas får ut av att klä sin lekkamrat i feminint kodade kläder, verkar det dock inte som att han är ute efter att göra någon parodi på kvinnor:

¹¹ Jag lånar detta sätt att använda begreppet ”önskvärd” från Rubin, som enligt en tolkning av Fanny Ambjörnsson beskriver de normativa sexuella praktikerna i innercirkeln i modellen över sexuella hierarkier som ”favoriserade och önskvärda” (Rubin 1984:13 ff., Ambjörnsson 2006:86).

¹² Jag använder här begreppet ”trans” eftersom ”påtvingad trans” står listat under kategorin ”BDSM-uttryck” på Darkside. Det snarlika begreppet ”crossdressing” återfinns under kategorin ”övrigt”, och innebär även det att man klär sig som det kön som man inte identifierar sig med, dock utan några inslag av maktförskjutningar eller tvång.

[D]et är nog just att jag har kontrollen att bestämma vad den här personen ska ha på sig, även om det är något som han aldrig annars skulle ha på sig förutom om jag sa det till honom. Så känslan av kontroll är primärt, men mer den psykiska.

Det verkar snarare som att det är själva otänkbarheten, det orimliga i att en stor, muskulös man skulle klä sig i kvinnligt kodade kläder mer eller mindre frivilligt, och att kunna kontrollera honom till den grad att han gör detta otänkbara, som gör (påtvungad) trans intressant för Thomas. Dock kvarstår att syftet med praktiken är förnedring, och att medlet för att nå detta syfte är att klä en maskulint kodad kropp i feminint kodade kläder. Femininitet är således närvarande i akten, men det är inte det feminina som är föremål för förnedringen, utan det maskulina. Det feminina, i form av kläder, är snarare verktyget för att utföra denna förnedring. Jag vill nu återvända till Butler och hennes resonemang om hur drag visar att kön är performativt. Butler diskuterar fortsättningsvis inte bara hur kön *görs* utan även hur kön *värderas*. Femininitet och maskulinitet görs inte bara olika, som varandras motpoler, utan får också olika värde. Det feminina värderas lägre än det maskulina (Butler 2007:51 ff.). Därför kan dragshowen i viss mening ses som kvinnoförnedrande när den spelar på det löjliga i att en man klär sig i kvinnokläder, och därför fungerar de feminint kodade kläderna och attributen som förlöjligande och förnedrande mot mannen som, av till exempel Thomas, ”tvingas” att bära dem. Den utklädda mannen förlorar sin maskulinitet till förmån för det feminina, som anses ha ett lägre värde, i förlängningen innebär akten därmed ett nedvärderande av femininitet, trots att det inte nödvändigtvis är praktikens uttalade mål.

”De är inte riktiga män” – Om förlorad maskulinitet som följd av undergivenhet

Förlusten av det maskulina behöver emellertid inte ta sig uttryck i något så konkret som kläder. Enbart själva handlingen, eller den serie av handlingar, som utgör undergivenhet, tycks vara feminint kodad. Johan, som själv identifierar sig som man och undergiven, berättar varför han valt att inte vara helt öppen med sin sexualitet:

En man ska traditionellt vara den starka i familjen om vi ser på den riktigt traditionella och konservativa synen. Att då visa sig svag bryter helt mot den normen och man skulle se annorlunda på mig tror jag. Kanske rent av se ner på mig.

Även Margot Weiss menar i sin bok *Techniques of pleasure – BDSM and the circuits of sexuality*, att undergivenhet kan innebära en förlust för mannen. Med stöd i den postkoloniala teoretikern Homi Bhabha för hon tesen att eftersom undergivenhet inte ses som maskulint, så riskerar mannen att förlora sin maskulinitet genom att praktisera undergivenhet, medan en kvinna inte riskerar något genom samma handling (Weiss 2011:176 f.).

Den heterosexuella och dominanta Viktor tycker sig också ha sett tendenser till denna syn inom BDSM-världen: "[Jag har p]ratat med en del undergivna tjejer, och de beklagar sig över alla dessa undergivna män, hur de inte är 'riktiga' eller 'äkta' män", säger han. I ljuset av det som Viktor säger om "riktiga" eller "äkta" män vill jag koppla diskussionen om den förlorade maskuliniteten till Butler. Hon går ett steg längre än Weiss och menar att brytandet mot heteronormen leder, inte bara till en förlust av maskulinitet eller femininitet, utan rentav till att man inte längre är sitt kön. Eftersom hela idén om kön är konstruerad så existerar egentligen inget mer än de handlingar vi utför. En man som inte betar sig enligt normen för hur en man ska vara, är således ingen man (Butler 2005:172). Johan är rädd att omgivningen ska se ner på honom som undergiven man, och Viktor har hört kvinnor prata om att undergivna män inte är "riktiga" män. Båda erfarenheterna visar på att en mans maskulinitet, eller till och med hans könstillhörighet, kan tas ifrån honom ifall inte normen för hur en man ska vara följs.

"Ska han vara kinky ska han i alla fall vara dominant" – Om önskvärda positioner inom BDSM

Viktor tror vidare att han har en mer önskvärd position som dominant heterosexuell man, än vad han hade haft som undergiven dito:

[Jag t]ror folk skulle reagera starkare om jag som heterosexuell man var undergiven (...) 'ska han vara kinky, ska han i alla fall vara dominant kinky', typ (...) är som den lite udda synen på gaysex i vissa delar av världen. Att det är inte homosexuellt att ge, att vara "påläggaren", så att säga, men det är det att vara den som blir påsatt.

Viktor är därmed inne på samma tankegångar som Johan. Ett intresse för BDSM kan vara avvikande i sig, men ens preferenser bör då åtminstone svara mot normen för det kön man identifierar sig med eller passerar som. Att bryta både mot normen för hur sex ska utövas, och mot den norm som finns för ens kön, är snäppet värre.

Hanna, som identifierar sig som undergiven, heterosexuell kvinna, tror tvärtom. Hon har

mött negativa reaktioner från sin omgivning på grund av sitt BDSM-utövande och ”...det skulle varit åtminstone lite mer ok om jag var dominanta i förhållandet”, tror hon.

Om man utgår ifrån att undergivenhet är feminint kodat och dominans är maskulint kodat så har Hanna respektive Viktor och Johan därmed olika erfarenheter av vilken BDSM-roll i kombination med kön som utgör den mer önskvärda. Hanna tycker sig uppleva att den önskvärda positionen är den som är mer normbrytande. Viktor och Johan tror däremot att den person vars läggning svarar mot ens könsidentitet enligt normen, till exempel en dominant man eller en undergiven kvinna, intar en privilegierad ställning.

Även hos Weiss märks tendenser till både Hannas respektive Viktors och Johans infallsvinklar. Å ena sidan finns förut nämnda diskussion om den undergivna mannen som förlorar sin maskulinitet och hamnar i en lägre ställning än de dominanta männen. Å andra sidan beskriver Weiss i början av samma kapitel i boken ett annat förhållningssätt, där de intervjuade dominant heterosexuella männen ger ett självmedvetet och nästan förläget intryck på grund av sin sexualitet; de är oroliga över att uppfattas som stereotypa och klichéartade, som att de är allt för normativa i sitt utövande av en aktivitet som är tänkt att vara alternativ och normbrytande (Weiss 2011:144).

Betyder då detta att Hanna, Viktor och Johan bara råkar ha olika erfarenhet av hur sexuella praktiker i kombination med könsidentitet värderas? Är detta en slump, eller har det någon betydelse att Hanna som identifierar sig som kvinna, och Viktor och Johan som identifierar sig som män, har olika syn på vilken position som är den mest önskvärda? Här vill jag återkomma till Butlers teori om hur det feminina värderas lägre än det maskulina. Undergivenhet är feminint kodat, på samma sätt som dominans ses som något maskulint. Den undergivna Johan sänker sig därmed till något sämre, något feminint, när han utför de handlingar som skapar hans undergivna identitet, medan den dominanta Viktor intar en önskvärd position med en sexuell praktik som svarar mot hans könsidentitet. Hade Hanna däremot, i enighet med vad hennes omgivning anser bäst, varit dominant istället för undergiven, hade hon förvisso gått emot normen för hur hon som kvinna ska bete sig, dock utan att sänka sig till något som värderas lägre än hennes förväntade, feminina, roll. Viktor, och de dominanta männen i Weiss studie, intar därmed en mer önskvärd position än exempelvis Johan, och möjligtvis även Hanna.

10. Kön på Darkside

Efter att nu ha undersökt några av de kopplingar som finns mellan kön och BDSM rent

allmänt, kommer jag i detta kapitel att koncentrera mig mer specifik på Darkside. Jag kommer att inleda med ett avsnitt om hur sexism tar sig uttryck på sidan, för att sedan undersöka vilka makthierarkier som finns på Darkside och hur dessa fungerar. Jag kommer att avsluta med en diskussion om hur heteronormen verkar på Darkside.

”Så gör inte lydig flickor” – Om sexism på Darkside

Hanna, som överlag ser Darkside som en fristad där hon får utrymme för att uttrycka sin sexualitet, berättar att hon dock vid vissa tillfällen blivit illa bemött av andra användare. Jag frågar vilka som brukar kontakta henne på sidan, och i vilket syfte, och hon beskriver hur hon har varit med om att de dominanta heterosexuella män som tar kontakt med henne saknar förståelse för hennes sexualitet:

[M]ånga får för sig att bara för att jag är undergiven och yngre tjej så vet ju inte jag så mycket och ”kom hit så ska jag minsann träna och lära upp dig” (...) [v]issa gånger så orkar jag inte svara men ibland så har man ju bara lust och skriver något halvdrygt och korrekt tillbaka (...) och då får man tillbaka ”men du är ju inte undergiven och så gör inte lydig flickor”

Weiss informanter beskriver liknande scenarion från BDSM-scenen i San Francisco. Flera av de undergivna kvinnorna i hennes studie har i likhet med Hanna blivit anklagade för att inte vara ”riktiga” undergivna när de gett uttryck för starka åsikter eller helt enkelt betett sig som tänkande eller agerande varelser. Flera av de intervjuade beskriver också hur vissa BDSM-utövare har en tendens att ta för givet att alla kvinnor inom BDSM-scenen är undergivna och alla män dominanta, tills motsatsen bevisas (Weiss 2011:161).

Även Viktor tycker sig ha märkt tendenser till att kvinnorna på Darkside inte blir tagna på allvar:

Sen så har jag pratat med en del queera eller bi-tjejer, som säger att de flesta heterosexuella männen inte verkar läsa eller bry sig om det faktum att de är just gay, och hör av sig i alla fall.

Enligt Viktors erfarenhet behöver kvinnor på Darkside ofta förtydliga sin icke-heterosexualitet ytterligare, trots att detta redan kan finnas beskrivet i presentationstexter och angivna preferenser. Detta är ett tydligt exempel på hur heteronormen ser ut enligt exempelvis Butler. Identifierar du dig som homosexuell krävs bevis och förklaringar; du antas vara heterosexuell tills motsatsen bevisas (Butler 2011:58). Vilket också var fallet med Weiss

kvinnliga informanter som ofta antogs vara undergivna tills motsatsen bevisades. Detta är ytterligare ett bevis på att undergivenhet ses som en feminint kodad egenskap – undergivenhet utgör en del av normen för dem som identifierar sig som kvinnor, precis som heterosexualitet utgör normen för personer av alla kön. Jag kommer att diskutera heteronormen på Darkside mer ingående i slutet av detta kapitel.

”Bättre, eller mer ok, än andra” – Om hierarkier på Darkside

När jag frågar Viktor hur han tycker att stämningen är på Darkside berättar han hur han upplever att där, precis som i resten av samhället, finns starka normer¹³:

Tror det finns en hierarki på Darkside, tyvärr, en hierarki av vilka fetischer som folk tycker är bättre, eller mer ok, än andra (...) [d]ominanta heterosexuella män och undergivna heterosexuella kvinnor är väl högst upp i den hierarkin, i min, ganska begränsade, upplevelse.

Miranda tycker sig också ha sett tendenser till detta, både inom BDSM-kulturen överlag, och på Darkside:

[J]ag upplever att det finns en överrepresentation av dominanta män och undergivna kvinnor kontra motsatsen eller switchar (...) [j]ag tänker att det är symptom av könsmaktsordningen. Det är de ”vanligaste” tabuna som ligger närmast att upptäcka och tända på att bryta (...) [d]et är också oftast män och framförallt dominanta män som syns och hörs i forumen. Till och med i Feministnätverket på DS så är det typ 60-70% snubbar som tar plats och tycker till.

Både Viktors och Mirandas erfarenheter tyder på att den som iscensätter traditionella makthierarkier värderas högre än den vars praktiker går emot normen. För att återgå till Rubins cirkelmodell över sexualiteter, så kan denna hjälpa oss att förstå hur det inte bara är heterosexualitet överlag som utgör normen, utan att det snarare finns en viss typ av godkänd heterosexualitet som faller inom ramen för det heteronormativa (Rubin 1984:13). Jag vill även vända på detta resonemang och påstå att på samma sätt som inte all heterosexualitet är normativ, så är inte all icke-normativ sexualitet marginaliserad i samma utsträckning. Som tidigare nämnt så upplever Johan att hans undergivenhet i kombination med hans

¹³ I följande citat använder sig informanten av begreppet ”fetischer”. ”Fetisch” innebär att man tänder sexuellt på en sak, ett material eller en kroppsdel som inte vanligtvis anses vara sexuellt laddad. Jag tolkar det dock som att informanten i det här fallet använder uttrycket som ett samlingsbegrepp för alla möjliga typer av sexuella preferenser som går utanför normen.

könsidentitet skulle kunna betraktas som konstig och ett tecken på svaghet, på samma sätt som Viktor tror att han skulle uppfattas som ännu mer gränsöverskridande om han som heterosexuell man var undergiven istället för dominant. Flera av informanterna tycker sig ha uppfattat att många på Darkside ser ner på de undergivna män som finns där, eftersom undergivenhet inte ses som något maskulint. Även fast Darkside är en mötesplats för människor med icke-normativ sexualitet, så verkar därmed heteronormen även här. Den som betar sig i enighet med vad normen föreskriver vinner fördelar och privilegier, på Darkside visar sig detta enligt Miranda i forumen, där de dominanta heterosexuella männen får ta mest plats, och enligt Viktor genom ett slags makthierarki där dominanta män och undergivna kvinnor står överst och betraktas som ”bättre” eller ”mer ok” än andra. I nästa avsnitt diskuterar jag ytterligare ett exempel på hur heteronormen verkar på Darkside.

”Det är betydligt färre som vill ha en transkille” – Om heteronormen på Darkside

Att heteronormen är närvarande på Darkside visar sig ytterligare när jag frågar Thomas hur han använder sidan. Både Hanna och Viktor, som identifierar sig som heterosexuella, beskriver Darkside som en plats där de kan knyta bekantskaper och träffa nya personer, och i vissa fall även möta nya sexpartners. När jag frågar Thomas, som identifierar sig som homosexuell, vilken roll Darkside har i hans sexuella utlevnad, svarar han kort och gott: ”Ingen alls.”. ”[Det är s]vårt att få kontakt med seriösa utövare av BDSM som är homo- eller bisexuella”, berättar han. Han använder istället Darkside till att hålla och fördjupa kontakten med personer han redan känner, eller har träffat via andra Internetforum.

Transsexuella Hugo berättar om hur det blivit svårare att knyta sexuella kontakter på Darkside sedan han ”slutade vara tjej” som han själv uttrycker det. Jag frågar varför.

För att det är betydligt färre som vill ha en transkille än som vill ha en söt 20-åring tjej (...) [m]en hur det ändå verkar vara mer öppet i BDSM-världen än i resten av ragg-sverige. BDSM-utövare verkar bry sig lite mindre om kön på den de leker med. Kanske för att sex och penetration är så mycket mindre viktigt (...) [m]en det är verkligen stor skillnad på hur mycket jag blir raggad på.

Trots att Hugo ser på BDSM i stort som mer öppet för gränsöverskridande praktiker, så har han märkt en tydlig skillnad i hur många som faktiskt tar kontakt med honom sedan han kom ut som transsexuell.

Butler menar i sin diskussion om obligatorisk heterosexualitet att heteronormen verkar bland annat genom uteslutningar. Trots att det existerar ett kulturellt eller socialt ”förbud” mot

homosexualitet, innebär inte detta att homosexualitet inte existerar. Tvärtom finns den bevarad i just detta förbud; hur skulle man kunna förbjuda något som inte finns? Homosexualitet är i högsta grad existerande, det utgör till och med förutsättningen för att heterosexualitet ska kunna existera som dess motsats. Dock finns påföljder när någon utför en ”förbjuden” handling; heterosexualitet bevaras genom att andra sexuella preferenser utesluts, och de personer som hamnar utanför heteronormens ramar utestängs från privilegier och sociala sammanhang (Butler 2005:173 ff.). Detta resonemang kan kopplas till hur de heterosexuella Hanna och Viktor ser Darkside som en kanal för att skapa kontakter, hitta vänner och sexpartners, medan den homosexuella Thomas, och Hugo, som bryter mot normen genom att vara transsexuell, fråntas dessa möjligheter och utesluts därför till viss del från Darkside som socialt sammanhang, på grund av deras normbrytande sexualiteter och i Hugos fall hans könsidentitet.

Även fast BDSM i hög grad är något som bryter mot normen för hur sex ska praktiseras, så existerar samma strukturer vad gäller kön och sexualitet även inom BDSM-världen och på Darkside. Detta visas tydligt i samband med hur feminint respektive maskulint anses höra ihop med dominans respektive undergivenhet, hur de normbrytande praktiker som ligger närmast, eller imiterar normen, värderas högre än andra, samt hur dem som inte följer normen straffas genom exempelvis uteslutning.

Del 2: Problematik och strategier

Under analysens gång har det blivit tydligt att BDSM inte är helt oproblematiskt för alla mina informanter. Många har mött motstånd och oförståelse från människor i sin omgivning, och flera upplever skamkänslor på grund av att deras sexualitet känns fel eller avvikande. Dessa problematiker har särskilt gjort sig gällande när jag och informanterna har samtalat om BDSM och kön, och flera gånger har problematiken handlat om att informanternas sexuella preferenser eller praktiker inte svarar mot informanternas politiska, ofta feministiska, åsikter. Den problematik som informanterna upplever i samband med BDSM hanterar de med hjälp av vad jag väljer att kalla olika ”strategier”.

Jag inleder analysens andra del med att allmänt diskutera skam som en följd av informanternas sexuella praktiker. Därpå kommer jag att ta upp tre exempel på strategier som informanterna använder för att komma runt problematik kring BDSM, indelat i avsnitt om individens frihet, ”safe space” respektive queerfeminism som strategi.

11. BDSM och skam

I föregående avsnitt undersökte jag bland annat hur uteslutning är en av påföljderna för normbrytande. I detta avsnitt kommer jag att utgå från en annan av de följderna som kan drabba den som går över gränsen för det normativa, nämligen känslan av skam. Jag kommer att utgå från informanternas berättelser om att skämmas över sin sexualitet, och ta hjälp av Butler och Rubin för att förklara möjliga anledningar till detta.

”På något vis skäms man lite” – Om skam som följd av en normbrytande sexualitet

”Det är väl lite grann av en dirty secret, fast jag inte finner den så dirty. På något vis skäms man lite över att man inte klarar sig med att kramas lite extra.”, säger Viktor. ”Kramas lite extra” tolkar jag som Viktors lättsamma benämning på vaniljsex¹⁴. Merparten av mina informanter anger att BDSM i sig uppfattas som något konstigt och avvikande av många. ”[M]ycket är mot BDSM i stort”, säger Hanna, och syftar på dem i hennes omgivning som inte trivs med det förhållande hon och hennes man har. Jag frågar Viktor varför han tror att man skäms över sina sexuella preferenser. ”Kvarlevor från ett mer kristet samhälle (...) [d]är sex var något skamligt” säger han.

Johan har också känt att hans omgivning inte ser BDSM som helt acceptabelt:

[D]et omnämns så ofta i medier. Det var inte länge sen det klassades som en sjukdom. Och det är inget jag pratar med vem som helst om att jag gillar att underkasta mig. Jag känner av fördomar och att folk skulle se på mig på ett annat sätt. Om man inte är insatt och förstår vad det handlar om.

Här vill jag återigen koppla resonemanget till Rubins modell över sexuella värdehierarkier och BDSM som något gränsöverskridande och normbrytande. Vaniljsex, som finns i den inre cirkeln i Rubins modell, räknas som bra, naturligt och önskvärt (Rubin 1984:13). Viktor och flera andra uppfattar det som skambelagt att behöva något utöver detta, att man ”inte klarar sig” utan BDSM som finns i den yttre cirkeln i modellen.

Butler beskriver liknande följderna för dem som går emot heteronormen. Homosexuellt begär är ett exempel. Med avstamp i psykoanalysen menar Butler att heteronormen och

¹⁴ ”Vaniljsex” är BDSM-världens benämning på normativt, ”vanligt” sex.

förbudet mot homosexualitet gör att den som begär en person av samma kön uppfattas, eller uppfattar sig själv, som misslyckad och ”monstruös”. Det ingår i reproducerandet av kön att vi ska begära en person av det motsatta könet. Kön, genus och begär hänger ihop så tätt att begreppet ”kvinna” *innefattar* begär till en man, och vice versa. Begär du istället en annan kvinna, riskerar du att förlora din femininitet, precis som den undergivna mannen riskerar att förlora sin maskulinitet i det tidigare avsnittet. Följer du inte detta regelverk utan bryter mot förbudet, kan följden bli ”social ångest”, med andra ord skuld eller skam (Butler 2005:172 ff.). Detta kan liknas vid känslan av skam som Viktor beskriver, över att han inte ”klarar sig utan” en normativ sexuell praktik, utan även behöver utöva icke-normativa sexuella praktiker.

12. Strategier

I detta sista avsnitt av analysen kommer jag att reflektera över tre av informanternas upplevelser av problematik i samband med BDSM och kön. Den första angående att som undergiven kvinna ses som ett offer av omgivningen, de andra två angående huruvida feminism och BDSM kan kombineras eller inte. Alla dessa tre informanter använder sig av olika strategier för att komma runt dessa problematiker, vilka jag kommer att presentera och undersöka.

”Jag har faktiskt valt det här själv” – Individens frihet som strategi

Hanna beskriver Darkside som en fristad där hon kan vara sig själv och slipper bli dömd för sin läggning. Hon har stött på fördomar och oförståelse från sin familj och sina bekanta, och kanske särskilt, berättar hon, på grund av att hon är kvinna och undergiven. Hanna menar att flera i omgivningen antar att: ”[j]ag blir ju bara utnyttjad som tjej och vet inte mitt eget bästa”. Hon fortsätter:

Jag tycker att hela attityden att det skulle vara synd om den undergivna kvinnan men inte mannen är vrickad – de själva sätter här ett lägre värde på mig som person att jag inte är förmögen att ta mina egna beslut. Jag har faktiskt valt det här själv och valt att ge bort bland det finaste du kan ge till en person – min egen tillgivenhet, kärlek och då undergivenhet.

Hanna visar exempel på ett liberalt förhållningssätt som utgår från individens frihet att göra vad hen vill så länge ingen kommer till skada; hon har valt det här själv, alltså kan hon inte ses som ett offer. Liknande resonemang förekommer bland Weiss informanter. Där menar

många av de intervjuade att så länge man som kvinna själv väljer sin roll som undergiven så kommer ingen till skada, tvärtom får det båda eller alla inblandade att njuta och må bra (Weiss 2011:164).

Hanna menar att hon är ett agerande subjekt som själv väljer att leva på det sätt som gör hennes omgivning upprörd.

Enligt Butler är subjektet aldrig fristående från den sociala värld som hen är tänkt att verka inom, eller emot. Ett kvinnligt eller feministiskt subjekt skulle inte kunna existera utan de sociala strukturer och normer som gör henne till just kvinna, eller som kräver ett feministiskt subjekt. Subjektet både skapas och begränsas av maktstrukturerna (Butler 2007:51). På detta sätt skapas Hanna som subjekt på grund av de strukturer som säger att hon är en kvinna, att BDSM är något gränsöverskridande och att undergivenhet i BDSM-sammanhang är något feminint. På Darkside känner hon sig trygg och kan vara öppen med sin läggning, och står som undergiven kvinna förmodligen högt i BDSM-världens hierarkier¹⁵. När det gäller hennes omvärld utanför BDSM begränsas hon dock på grund av sitt BDSM-utövande:

Varit med om vänner som lämnat för att jag har berättat om min läggning - de accepterar inte det förhållande jag och min man har. Delvis så vågar man inte [leva öppet] heller eftersom man vet fördomarna och även hör dem - på till exempel arbetsplatser och bland de äldre i familjen (...) Lever idag öppet inför alla våra vänner men inte för föräldrar och arbetsplatser (...) vilket ibland kan göra det lite komplicerat.

Butler menar att subjektet aldrig kan vara representant för enbart en fråga. Det kvinnliga subjektet kan inte skiljas från, eller stå utanför, andra makthierarkier som styr exempelvis klass och etnicitet (Butler 2007:53). På samma sätt begränsas inte Hanna enbart på grund av sitt BDSM-intresse, sin roll som undergiven eller på grund av sitt kön. För att återgå till vad Hanna tidigare sade, om att hennes omgivning anser att hon blir utnyttjad och inte vet sitt eget bästa på grund av att hon är kvinna, så märks det i detta uttalande tydligt att det är kombinationen av dessa faktorer som bidrar till Hannas begränsning.

Weiss menar dock att trots att en roll som undergiven eller dominant är självvald, så står våra val inte opåverkade av omvärlden. Makthierarkier grundade i kön, etnicitet och sexualitet verkar även inom BDSM-världen och påminner om att individualism och valfrihet inte är tillgängligt i samma utsträckning för alla (Weiss 2011:172).

¹⁵ Se kapitel 10. **Kön på Darkside**, avsnittet om hierarkier.

”Det går lite emot att jag även vill kedja fast dem” – ”Safe space” som strategi

Det är inte bara BDSM-utövande i egenskap av normbrytande praktik som medför skuld och skam. BDSM iscensätter ofta maktförskjutningar som spelar på ojämlikhet och förtryck, vilket inte alltid stämmer överens med utövarnas politiska övertygelser. Viktor berättar att han är en engagerad feminist, och att hans dominanta läggning gentemot kvinnor ibland känns fel.

[Jag] har hela mitt liv levt med tanken på att jag vill behandla kvinnor som jämlika individer, så det går lite emot att jag även vill kedja fast dem vid en säng och kalla dem för hora och strypa dem.

Viktors sexuella preferenser går emot hans politiska åsikter. Jag frågar om han kan utveckla sina tankar kring detta.

Tror jag har delat upp det väldigt mycket, att det jag gör i sängen är liksom en separat del av mitt liv, som inte har någon makt över andra delar av mitt liv (...) Om jag ligger med en kvinna, som är undergiven, så är jag ju egentligen inte dominant, för hon har ju gett mig tillåtelsen att vara dominant, om du fattar?

Viktors sätt att dela upp tillvaron i dels BDSM, och dels ”andra delar” är inte ovanligt. Även många av Weiss informanter anger detta som en lösning på det som känns lite fel, som många fler än Viktor upplever. Man drar en gräns mellan sitt vardagliga liv och sina sexuella praktiker, och BDSM blir ett slutet rum. Weiss väljer att kalla detta ett ”safe space”, en annan benämning på denna gräns mellan lek och verklighet är ”play frame”, vilket Weiss också nämner med referens till antropologen Gregory Bateson (Weiss 2011:17). Inom dessa ramar ser reglerna för vad som är förbjudet och tillåtet annorlunda ut än utanför ramarna.

Viktors resonemang om hur han egentligen inte ”är” dominant eftersom han fått den undergivna partens tillåtelse är intressant ur ett performativt perspektiv. Butler menar som sagt att det vi ofta ser som identiteter, som ett ”varande”, snarare består av ett ”görande”, en serie handlingar. Här tar hon de lesbiska identiteterna ”butch” och ”femme” som exempel. Dessa ”roller” har fått kritik för att imitera ett heterosexuellt ideal där en relation består av en man och en kvinna. Men enligt Butler så handlar det inte om en imitation av ett original; istället visar denna performativitet dels på att femininitet och maskulinitet är något som kan göras av alla, oavsett kön, och dels på att ”originalet”, också skulle kunna vara en

konstruktion, och därmed inget ursprungligt. *Allt* skulle således kunna vara en imitation, och något original skulle i så fall inte existera¹⁶ (Butler 2007:215). För att tala med Butler så kan man se det som att Viktor inte *är* dominant; han utför handlingar som imiterar dominans, men under helt andra omständigheter; han har den andra partens tillåtelse.

För att tala med Bateson så blir inte heller följderna desamma. Det som sker innanför en ”play frame”, eller en ”lekram” är en imitation av något som försiggår utanför ramen, men med stora och viktiga skillnader. För det första är naturligtvis förutsättningarna annorlunda; alla som deltar i ”leken” har gett sin tillåtelse till det som händer, och leken kan när som helst avbrytas. För det andra får handlingarna innanför ramen helt andra följder än de handlingar som de imiterar. Bateson tar handbojorna som BDSM-redskap som exempel. Handbojorna skulle kunna vara en symbol för något så negativt laddat som människohandel. Handlingen, att en person med ett maktövertag iklär en person utan makt handbojor, är rent praktiskt den samma som i världen utanför lekramen. Den viktiga skillnaden består i att handlingen inte bidrar till samma resultat: slaveri (Weiss 2011:151).

Detta sätt att resonera verkar fungera för Viktor personligen, och även för flera av Weiss informanter. ”Safe space” som strategi kan verka som ett botemedel mot personlig oro och skam över egna sexuella preferenser som går emot utövarens politiska övertygelse. När Viktor tillägger: ”För att jag ska kunna dominera en person ordentligt, måste jag gilla och respektera dem.” blir det än mer tydligt att lekramen verkar på ett personligt plan snarare än ett politiskt. Så länge ramen, gränsen, finns där och Viktor är säker på att han sexuella praktiker bygger på ömsesidig respekt mellan två personer som tycker om varandra, så har han inget att oroa sig över. För att återgå till Weiss så är ”safe space” dock inte alltid så ”säkert” som det låter. Det existerar nämligen inte några helt säkra utrymmen. Även om alla inblandade är samtyckande och ingen individ kommer till skada, menar Weiss att BDSM i sig aldrig är ett helt slutet rum, utan både påverkar och påverkas av omvärlden och dess politiska strukturer och makthierarkier (Weiss 2011:186).

¹⁶ Samtidigt bemöts, sanktioneras och villkoras dessa imitationer olika beroende på vem som utför dem. En person med en maskulint kodad kropp som utför en feminint kodad handling bestraffas till exempel snarare än belönas. Butler är noga med att förklara att genus och kön i nuläget är trögrörligt och socialt reglerat, trots att det är konstruerat (Butler 1999:21 ff.).

”Framför allt kvinnor och transpersoner” – Queerfeminism som strategi

Den i huvudsak dominanta Miranda har erfarenheter av att hennes omgivning tar avstånd från BDSM som praktik. Jag frågar om hon vet mer exakt vad det är som dessa personer vänder sig mot.

Mot hur en frivilligt kan välja att utsättas för våld, hur en som dominant kan bedöma hur genuin frivilligheten hos den undergivna är i att ta emot våld. Hur en kan skriva slavkontrakt (...) Men även påståenden som att BDSM per definition skulle vara antifeministiskt.

Jag undrar hur hon hanterar dessa frågor, och Miranda uppger, precis som Hanna, frihet att bestämma över sin sexualitet som ett argument för BDSM-utövande. Dock har hon en annan ingång:

Jag ser mig själv som queerfeminist. Jag drar linjen vid att alla, framför allt kvinnor och transpersoner, ska känna sig helt fria att utforska sin sexualitet (...) [f]ör att de är de grupperna som normalt inte uppmuntras av samhället/könsmaktsordningen att göra det.

Miranda påtalar alltså inte bara individens frihet, utan argumenterar även för allas rätt till sin sexualitet, samt kvinnors och transpersoners rätt att kräva rättigheter som de traditionellt sett inte haft. Om Hanna hävdar sin rätt att utöva BDSM *trots* sitt kön, så går Miranda ytterligare ett steg och menar att *framför allt* kvinnor och transpersoner själva måste få avgöra vilka sexuella praktiker de ska ägna sig åt. Detta med hänvisning till en queer feminism¹⁷.

Queerteorin har genom historien mycket riktigt hävdat att genusordningar och maktsystem i termer av kön inte kan förstås utan att man samtidigt tittar på vilka maktstrukturer som finns inom de sexuella normerna (Ambjörnsson 2006:87). Gayle Rubin sätter sadomasochistiskt sex som motpol till ”vaniljsex” i sin modell över sexuella värdehierarkier (Rubin 1984:13). Därmed kan BDSM i sig vara en normbrytande, och därför i viss (queer-)feministisk mening positiv, praktik. Som jag nämnde i förra avsnittet så menar dock Weiss, med referens till vissa radikalfeministiska ställningstaganden, att vi inte får glömma att BDSM-världen inte är något helt slutet rum; den både påverkar och påverkas av världen runt omkring, och de normer,

¹⁷ ”Queerfeminism” är ett begrepp som huvudsakligen används i Sverige, efter att Tiina Rosenbergs bok *Queerfeministisk agenda* utkom, där hon bland annat förklarar det starka sambandet mellan queerteori och feminism (Rosenberg 2002:21 f.).

strukturer och maktskillnader som finns där (Weiss 2011:186). Därmed står vi inför ett dilemma; står frågan om den enskilda individens rätt till sin sexualitet över frågan om vilka maktförskjutningar vi reproducerar när vi ägnar oss åt denna sexualitet? Miranda menar att det samhälleliga förtrycket av kvinnor och transpersoner ger åtminstone dessa grupper rätt att själva definiera sig sexuellt utan pekpinnar från omvärlden.

13. Sammanfattning och resultat

Genom denna uppsats har jag presenterat mina resultat i samband med själva analysen. I detta avsnitt kommer jag att sammanfatta min undersökning och vad jag har kommit fram till.

Jag började med att undersöka hur kön används i samband med trans inom BDSM. Jag utgick från informanten Thomas, som i förnedringssyfte uppskattar att klä sina manliga sexpartners i kvinnokläder. Trots att det är det maskulina som är det direkta målet för förnedringen, så används det feminina, i egenskap av underordnat det maskulina, som medel för förnedringen, och nedvärderas därför på sätt och vis också i förlängningen. Man kan se det som att den undergivna mannen förlorar sin maskulinitet. Därefter fortsatte jag mot en diskussion om hur maskulinitet kan gå förlorad enbart genom den serie handlingar som utgör undergivenhet. För att tala med Butler så är den undergivna mannen inte ens en man, eftersom undergivenhet inte svarar mot de egenskaper som förväntas hos en man. Utifrån detta undersökte jag sedan vilken position som är den mest önskvärda; att utöva en praktik som svarar mot ens kön enligt normen, eller att utöva en praktik som bryter mot normen. Mina informanter hade skilda erfarenheter av detta, och jag kom fram till att den dominant heterosexuella mannen besitter en önskvärd position, och eventuellt även den undergivna heterosexuella kvinnan; dock skulle hon inte sänka sig till något som värderas lägre om hon tvärtom skulle vara dominant, vilket skulle vara fallet med en undergiven heterosexuell man. Detta på grund av att undergivenhet är feminint kodat och därmed lägre värderat.

Jag övergick sedan till att undersöka hur kön används mer specifikt på Darkside. Jag inledde med ett avsnitt om hur sexism kan se ut på Darkside, där tydliga exempel utgjordes av hur heterosexuella dominant män utgår från att undergivna kvinnor ska svara på deras erbjudanden och dessutom göra detta på ett visst sätt, eller utgår från att kvinnor helt enkelt är heterosexuella trots att motsatsen finns att läsa på deras presentationssidor. Därefter undersökte jag ifall det finns någon form av hierarki på Darkside och hur denna i så fall ser ut, och resultatet är att de som iscensätter traditionella makthierarkier tenderar att stå högre i rang än andra. Dominanta män och undergivna kvinnor bryter mot sexuella normer genom att

utöva BDSM, däremot utan att bryta mot några normer vad gäller kön. Detta ledde till en diskussion om heteronormativitet, och det blev tydligt hur heteronormen verkar på Darkside, exempelvis genom att de av mina informanter som inte identifierar sig som heterosexuella har svårare att hitta sexuella kontakter på sidan.

Något som jag tydligt kom fram till under intervjuerna och i analysen var att diskussionen BDSM och kön inte är oproblematisk. Många av informanterna har problem med hur omvärlden förhåller sig till deras sexualitet, och vissa känner att deras sexuella praktiker inte går ihop med deras politiska åsikter. Därför lät jag analysens andra del handla om informanternas upplevelser av problematik i BDSM-sammanhang. I ett första avsnitt diskuterade jag skam som en problematisk följd av BDSM-utövande, vilket enligt Butler är ett resultat av normbrytande i stort. Jag avslutade analysen genom att närmare studera de problematiker som tre av mina informanter upplevt i samband med diskussionen om BDSM och kön, samt genom att undersöka vilka olika strategier dessa tre informanter använder sig av för att lösa problematiken. Den första av dem, Hanna, upplever att hennes omgivning ser henne som ett offer på grund av att hon identifierar sig som kvinna och undergiven, något som hon hanterar genom att hänvisa till sig själv som en fri individ, ett agerande subjekt som själv valt sin roll. Jag analyserade detta med hjälp av Butler, som menar att subjektet aldrig kan vara en representant för enbart en fråga (Butler 2007:53), vilket är precis det som gör att Hanna inte ses som enbart kvinna, eller enbart undergiven – problematiken uppstår just därför att hon är både och. Den andra informanten, Viktor, upplever att hans sexuella praktiker går emot hans politiska åsikter. Han är dominant gentemot kvinnor, och känner att detta talar emot hans feministiska övertygelse. Hans strategi är att se BDSM som ett slutet rum, ett "safe space", fritt från influenser från omvärlden och vice versa. Jag undersöker med hjälp av Butler hur man kan se Viktors praktiker som performativa, och egentligen enbart en imitation av dominans, och hänvisar sedan till Weiss som menar att vi måste komma ihåg att BDSM som praktik aldrig kan vara ett helt slutet rum utan läckage. Den tredje informanten, Miranda, har upplevt att hennes omgivning ifrågasätter BDSM och menar att praktiken inte kan kombineras med feministiska åsikter. För att komma runt denna problematik hänvisar Miranda till queerfeminismen, och menar att kvinnor och transpersoner har större rätt att utöva sin sexualitet än andra, eftersom dessa grupper historiskt sett inte haft denna rättighet. Jag hänvisar då till Rubins modell över sexuella värdehierarkier, där BDSM klassas som normbrytande, något som kan ses som positivt ur feministisk synvinkel. Jag avslutar dock återigen med en referens till Weiss som pekar på läckaget mellan våra sexuella praktiker och samhällets maktstrukturer. Är individens rätt till sin sexualitet är viktigare än frågan om detta

läckage? Enligt Miranda är så fallet, åtminstone när det gäller grupperna kvinnor och transpersoner.

14. Vidare forskning

Kombinationen BDSM och kön som forskningsområde är otroligt intressant och rymmer så mycket mer än vad jag själv fått utrymme för i min analys. I analysen blir det tydligt att när frågan om kön läggs till en diskussion om BDSM så är området långt ifrån oproblematiskt. Med avstamp i denna uppsats kan det i framtiden vara intressant att närmare undersöka denna problematik; jag syftar då främst på hur feminism kan kombineras med en sexuell praktik som ofta använder och leker med samma maktstrukturer som den feministiska rörelsen har till uppgift att motarbeta. Även Margot Weiss diskuterar dessa frågor i boken *Techniques of Pleasure – BDSM and the Circuits of Sexuality*, som jag använder mig av i min analys. Weiss informanter använder sig liksom mina av olika strategier för att förklara, komma runt, och lösa den problematik de upplever finns på området. Weiss studie är amerikansk, och individualistiska strömningar och tron på människans frihet märks tydligt i informanternas berättelser. En intressant fråga är ifall dessa lösningar skulle se annorlunda ut i en svensk studie.

15. Avslutning

Många gånger under denna uppsats tillblivelse har jag undrat om det inte hade varit lättare att skriva om ett ämne som jag från början inte känner till över huvud taget. Ett ämne där jag får komma in som en främling, en nybörjare, och ställa dumma frågor till människor som vet så mycket mer. Avrahami, som jag refererade till i avsnittet om anonymitet, ljög inte: Reflexivitet innebär begränsningar. Att själv ha kunskaper och erfarenheter inom det område jag undersöker, att intervjua människor om ämnen där jag själv skulle kunna tillägga och tillföra saker till diskussionen, men måste förhålla mig relativt neutral och passiv, är svårt. Men arbetet har också, återigen med referens till Avrahami, inneburit möjligheter. Att informanterna varit medvetna om min egen historia på Darkside tror jag har varit en stor tillgång, och jag har själv känt igen mig i många av de berättelser jag fått ta del av. Framför allt är jag glad att jag har fått möjligheten att utforska ett område som ligger mig nära personligen. Att BDSM är ett område som inte är fritt från problematik har blivit tydligt under uppsatsens gång, men det är även en orsak till att detta område så spännande. Dessutom är

både BDSM-världen och Darkside fulla av människor, idéer, sexualiteter, synsätt, begrepp och intressen som jag aldrig skulle få ta del av någon annanstans. Och när jag tackar för en av intervjuerna, och informanten svarar: ” jag hjälper gärna till. Det är min grundinställning som undergiven”, då är jag säker på att jag funnit ett område, forskningsmässigt och privat, som aldrig kommer att bli tråkigt.

Källförteckning:

Ambjörnsson, Fanny (2006). Vad är queer?. Stockholm: Natur och kultur

Avrahami, Dina (2007). Vi dansar inte på bordet: lesbiska invandrarkvinnor i Sverige : stigmatisering & stolthet. Diss. Linköping : Linköpings universitet, 2007

Butler, Judith (2005). Könet brinner!: texter. Stockholm: Natur och kultur

Butler, Judith (2007). Genustrubbel: feminism och identitetens subversion. Göteborg: Daidalos

Butler, Judith (2011[1993]). Bodies that matter: on the discursive limits of "sex". Abingdon, Oxon: Routledge

Bäsén, Anna & Långström, Niklas (2006). Pervers?: om sex utöver det vanliga. Stockholm: Bokförlaget DN

Johansson, Anna (2010). Självskada: en etnologisk studie av mening och identitet i berättelser om skärande. Diss. Umeå : Umeå universitet, 2010

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2009). Den kvalitativa forskningsintervjun. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Larsen, Ann Kristin (2009). Metod helt enkelt: en introduktion till samhällsvetenskaplig metod. 1. uppl. Malmö: Gleerup

Milles, Karin (2003). Kvinnor och män i möte: en samtalsanalytisk studie av interna arbetsmöten. Diss. Stockholm : Univ, 2003

Nordling, Niklas M. (2009). Many faces of sadomasochistic sex. Åbo: Department of Psychology, Åbo Akademi University

O'Riordan, Kate & Phillips, David J. (red.) (2007). Queer online: media technology & sexuality. New York: Peter Lang

Weiss, Margot Danielle (2011). Techniques of pleasure: BDSM and the circuits of sexuality. Durham: Duke University Press

Elektroniska resurser:

Gayle Rubin, "Thinking sex": http://www.ipce.info/library_3/pdf/rubin_thinking_sex.pdf

RFSU:s hemsida: <http://www.rfsu.se/sv/Sex--relationer/Sexteknik-och-praktik/BDSM/>

BDSM Sthlms hemsida: <http://www.bdsmsthlm.se/bdsm/ordlista/>

Darkside: <http://www.darkside.se>

Bilaga 1: Mailutskick till eventuella informanter

Hej!

Anledningen till att jag kontaktar dig är att jag håller på och skriver kandidatuppsats i genusvetenskap om Darkside, och söker personer att intervjua i detta syfte. Nu undrar jag om du kan tänka dig att vara en av dessa personer? Om det låter intressant så kommer här lite mer utförlig information:

- Uppsatsen kommer att handla om hur genus; feminint och maskulint; manligt och kvinnligt, skapas på Darkside och i relation till BDSM, och hur du själv ser på din sexualitet i relation genus (femininitet och/eller maskulinitet).
- Intervjuerna kommer att genomföras i chatt-format, förslagsvis på MSN och kommer antagligen inte ta mer än en timme per intervju.
- Du kommer naturligtvis vara anonym i uppsatsen. Det jag kommer presentera är din könsidentitet, läggning samt ålder. Du kommer få ett påhittat namn i texten.
- Om du vill kan du vara anonym även inför mig. Det enda jag då kommer känna till är den mailadress du väljer att använda för att chatta, och såklart ditt Darkside-konto. Nackdelen med detta är att om jag i framtiden vill publicera uppsatsen i något annat sammanhang, tex i en tidningsartikel, så kanske jag kommer ha svårt att få tag på dig för att berätta detta. Om du vill ge ut kontaktuppgifter till mig kommer naturligtvis ingen annan att få ta del av dessa.

Som du ser så är jag själv aktiv medlem på Darkside och är personligen intresserad av ämnet, intervjuerna handlar alltså på inget sätt om någon slags granskning av ”avvikande sexualiteter” utan jag är nyfiken på och vill undersöka hur kön och genus är kopplat till olika BDSM-roller såsom undergivenhet, dominans, sadism och masochism och hur du själv ser på detta.

Hör av dig om du tycker detta låter intressant, så bestämmer vi en tid för chatt-intervju. Du kan såklart också svara om du har några frågor eller känner att du vill veta mer innan du bestämmer dig. Hoppas att vi hörs!

Vänliga hälsningar,

Anna